

Forslag, har bevirket, at det konservative Mindretals Forslag i høj Grad har været alvorlig Overvejelse værd.

Hvad de af Flertallet: Venstre og det radikale Parti stillede Ændringsforslag angaar, har vi intet imod Nr. 2 og er særlig glade for Nr. 4, hvorefter Statskassens Laan jo kan gaa op til $\frac{9}{10}$ af Omkostningerne ved passende Bygningers Opførelse, og hvorefter Grundlaget for Beregningen er Priserne i Aaret 1914, for hvilket Aar Maksimumbeløbet fastsættes til 6 000 Kr. Hvertil endelig kommer, at Laanet forrentes med et Beløb, der svarer til $4\frac{1}{2}$ pCt. af den Laanesum, som vilde være blevet tilstaaet vedkommende Laantager, hvis Bygningerne var blevet opført i 1914. At vi er glade for dette Ændringsforslag, der muliggør kapitalsvage, men driftige Jordbrugere at faa fat i denne Jord, er ikke saa underligt, eftersom Forslaget oprindeligt er stillet af Socialdemokratiet og altsaa er accepteret af de andre Partier.

Medens jeg er ved de Ændringsforslag, der er stillede fra vor Side, vil jeg ligeledes henlede Opmærksomheden paa Ændringsforslaget til § 7 under Nr. 5, Tilføjelsen om, at Staten, naar Ejendommen søges overdraget til en anden Mand end Ejers Livsarvinger, har Forkøbsret til Ejendommens Bygninger og Jord. Meningen med dette Ændringsforslag er klar nok: at Staten som den, der virkelig vedbliver at være den egentlige Ejer af Jorden, har Interesse af at have et vist Indseende med denne Jords videre Skæbne, naar den gaar over paa fremmede Hænder ved Salg fra den oprindelige Familie. Ogsaa dette Ændringsforslag er accepteret af Venstre og de Radikale, og vi staar altsaa overfor det Særsyn, som jeg maa have Lov til at paapege, at samtlige socialdemokratiske Ændringsforslag for en Gangs Skyld vil blive vedtaget og er accepterede af Flertallet i denne Sal. Vi er glade herfor og ser deri et godt Varsel for Fremtiden.

At vi ikke er blevet svimle af den Grund, vil dog de følgende Bemærkninger forhaabentlig vise. Jeg kommer nemlig nu til det afgørende Ændringsforslag Nr. 6 om en ny Paragraf, der foreslaas indsat af Venstre med Tilslutning af de Radikale. Det gaar ud paa, at de periodiske Omvurderinger kun indføres for 15 Aar, saaledes at den sidste Vurdering, hvis der efter disse 15 Aar ikke opnaas Enighed om Fortsættelse, indtil videre skal danne Grundlaget for Renteberegningen. Om denne vigtige Bestemmelse

vil jeg gerne tillade mig at gøre nogle Bemærkninger, der tillige har til Hensigt at præcisere vort Partis Syn paa denne samlede Jordlovgivning, saaledes som den efter den her af Flertallet foreslaaede Affattelse vil komme til at se ud, Bemærkninger, som det er naturligt at fremsætte ved Behandlingen af dette Lovforslag, saa kan man til Gengæld slippe hurtigere over Omtalen af de andre.

Forslaget om denne Revisionsbestemmelse, denne nye Paragraf, synes mig i sig selv uheldig; en saadan rent betingelsesvis Anerkendelse af et Princip for 15 Aar kan aldrig være af det gode, og i Virkeligheden er der heller ikke anført et eneste sagligt Argument for at tidsbegrænse Omvurderingen. Ved den faste periodiske Omvurdering faar Staten principielt til enhver Tid, hvad den har Krav paa, faar Renten af Jordværdien, og Brugeren eller Brugsejeren ved til enhver Tid, at hans Afgift kommer til nøje at rette sig efter Konjunkturerne. Denne Risikobegrænsning vil gøre ham tryk ved at overtage Jorden og tryk ved Besiddelsen og Brugen af Jorden, men Venstres Revisionsbestemmelse bringer Slangen ind i Paradiset. Usikkerheden, Principløsheden i Forholdet vil melde sig. Han ved ikke, hvordan han om 15 Aar vil være stillet, idet han efter Udvalgsflertallets Forslag kan risikere, at Renten fra den sidste Vurdering, altsaa om 15 Aar, bliver fast, med andre Ord, at han efter Udløbet af de 15 Aar faktisk og retsligt gaar over til at faa en Ejers Stilling, men uden i Forvejen at kunne vide noget om, hvorvidt Betingelserne fra hans Synspunkt er rimelige eller ej. Hvis vi til den Tid er inde i en Lavkonjunktur, vil han tjene ved, at Renten bliver fast, og Spekulationslysten vil da komme op i ham; hvis vi er inde i en Højkonjunktur, vil Afgiften blive alt for stor, naar Jordpriserne daler igen, og hans Utilfredshed ved Stillingen vil stige. Men efter vor Mening er det, man netop skulde opnaa, paa Forhaand at udelukke, at Statens Jord kastes ud i Spekulationen, eller at Staten henholdsvis taber eller vinder ved Foræring eller Udbytning overfor den private Bruger af Statens Jord.

Og hvis man vil indvende herimod, at naar jeg er saa sikker paa Rigtigheden af Princippet: den faste Omvurdering, paa, at den konsekvente Gennemførelse af den periodiske Omvurdering er saa god, behøver jeg heller ikke at være bange for, at Forholdet i saa Henseende vil forandre